

EXPRES

Nr 301 (1931)
ROK VI

ILUSTROWANY

NIEDZIELA
PONIEDZIAŁEK

Wystąpienie min. Wyszyńskiego w ONZ

Zakaz broni atomowej

wymaga skutecznej kontroli międzynarodowej
Druzgocąca krytyka
cynicznego planu monopolistów amerykańskich

MOSKWA — NA PLENARNYM POSIEDZENIU ZGROMADZENIA OGÓLNEGO ONZ, DNIA 16 BM. SZEFELEGACJI RADZIECKIEJ MINISTER A. WYSZYŃSKI WYGŁOSIŁ PRZEMÓWIENIE „O ŚRODKACH ZAPOBIEŻENIA NOWEJ WOJNY ŚWIATOWEJ ORAZ O ŚRODKACH UTRWALENIA POKOJU I PRZYJAZNI MIĘDZY NARODAMI“.

W SWYM PRZEMÓWIENIU MIN. WYSZYŃSKI OŚWIADCZYŁ M. IN.:

Wskazywaliśmy już, że propozycje trzech mocarstw podane do wiadomości powszechnej w szumnym planie zredukowania sił zbrojnych i zbrojeń z bronią atomową włącznie, a zmierzające rzekomo do zmniejszenia niebezpieczeństwa wojny i wzmożenia bezpieczeństwa wszystkich krajów, nie odpowiadają w istocie rzeczy tej reklamie. Nie trudno przekonać się o tym, jeżeli przeanalizujemy uważnie deklarację trzech mocarstw, zawierającą te propozycje.

Okazuje się, że deklaracja zupełnie nie przewiduje zakazu broni atomowej, co jest absolutnie niedopuszczalne. Nie jest rzeczą przypadku, że de-

klaracja „trzech“ ogranicza się w pkt. 5 jedynie do pobieżnej uwagi, że podstawą tej części „ogólnego programu uregulowania, ograniczenia i zrównoważonej redukcji wszystkich zbrojeń i sił zbrojnych“, która dotyczy energii atomowej, winien pozostać tzw. „plan ONZ w sprawie kontroli nad energią atomową i zakazu broni atomowej“. Któż jednak nie wie, że ten tzw. plan kontroli nad energią atomową i zakazu broni atomowej, narzucony w swoim czasie przez Stany Zjednoczone większości państw — członków ONZ, nie przewiduje ani zakazu broni atomowej, ani kontroli międzynarodowej nad wykonaniem takiego zakazu?

Kontrola międzynarodowa czy kontrola amerykańska?

Czyżby już zapomniano, że amerykańska komisja do spraw energii atomowej pod przewodnictwem obecnego tu również dzisiaj, ku mojemu zadowoleniu, sekretarza stanu p. Achesona — mówiąc o tym planie tzw. kontroli międzynarodowej, na który powołuje się teraz deklaracja trzech — już w 1946 r. wskazywała, że ten plan nie żąda od Stanów Zjednoczonych zaprzestania produkcji broni atomowej nawet po wprowadzeniu w życie planu kontroli międzynarodowej.

Jest to fakt czy nie? Na pytanie to nie otrzymałem dotychczas odpowiedzi. Tacy elokwentni przedstawiciele delegacji amerykańskiej, jak p. Austin, który zawsze, jak wiadomo, występuje w każdej dowolnej sprawie z wszelkim dowolnym argumentem, nic dotąd nie odpowiedział. Może odpowiedział tym razem!

Może odpowiedzą na pytanie, co oznacza raport protokółarny, podpisany przed pięć laty przez p. Achesona, a skierowany do p. Byrnesa, ówczesnego sekretarza stanu, stwierdzający, że nawet po wprowadzeniu w życie planu t. zw. kontroli międzynarodowej, Stany Zjednoczone nie będą bynajmniej obowiązane zaprzestać produkcji broni atomowej, że wszystko będzie zależało jeszcze od ratyfikacji, od warunków politycznych, od sytuacji międzynarodowej, których nie może nie brać pod uwagę Senat, gdy wraz z Izłą Reprezentantów będzie ostatecznie rozstrzygał tę kwestię.

W ten sposób plan, na który powołuje się obecnie „deklaracja trzech mocarstw“, nie tylko nie przewiduje zakazu produkcji broni atomowej, lecz, przeciwnie, rezerwuje Stanom Zjednoczonym możliwość kontynuowania produkcji broni atomowej również po

wejściu w życie planu kontroli międzynarodowej.

Jest to, jak wiadomo, charakterystyczną cechą „planu Barucha“. Drugą jego szczególną cechą jest to, że przewiduje on taką organizację kontroli międzynarodowej nad energią atomową, która musiałaby nieuchronnie doprowadzić do nieograniczonej władzy monopolistów amerykańskich, przekształcających się w panów całej ekonomiki światowej, w tej liczbie w dziedzinie zasobów energii atomowej, — a zatem PLAN TEN NIE JEST PLANEM KONTROLI MIĘDZYNARODOWEJ, LECZ KONTROLI AMERYKANSKIEJ nie mającej nic wspólnego z zadaniami rzeczywistości międzynarodowego organu kontrolnego, jest — jak wyraził się szef rządu radzieckiego J. W. Stalin — nagrywaniem się z kontroli.

Warto przypomnieć, że plan ten nie tylko nie przewidywał zakazu broni atomowej, lecz przewidywał rzecz monstrualną, a mianowicie ażeby ten t. zw. międzynarodowy organ kontroli, któremu poleca się czuwanie, by uchwała w sprawie zakazu broni atomowej była wykonywana właściwie, uczciwie i sumiennie, ażeby ten międzynarodowy organ kontroli miał swój własny aparat naukowo-badawczy dla opracowywania — jak mówi się w szeregu dokumentów amerykańskich — problemów poświęconych sprawie rozwoju broni atomowej, wykorzystania broni atomowej.

Zrozumiałe jest, że Związek Radziecki ani nie mógł dawniej ani nie może teraz zgodzić się na taki plan, zmierzający do tego, by zamiast wydania zakazu broni atomowej — zalegalizowano produkcję i wykorzystanie tej barbarzyńskiej broni masowej zagłady ludzi.

Sprawa baz wojskowych na terytoriach obcych

Propozycje trzech mocarstw nie poruszają zupełnie sprawy baz wojskowych poszczególnych państw na terytoriach obcych, baz zakładanych przez organizatorów agresywnego

bloku atlantyckiego, chociaż kwestia redukcji zbrojeń związana jest ściśle z tym zagadnieniem, z zagadnieniem baz wojskowych na terytoriach obcych. Nie można przecież ignorować

tych baz wojskowych, gdy mówi się o zbrojeniach i siłach zbrojnych, albowiem baza wojskowa — to jedna z najbardziej niebezpiecznych dla świata form wykorzystania zbrojeń i sił zbrojnych, kiedy te bazy znajdują się na terytoriach obcych. Jest to zagadnienie doniosłe, ponieważ tworzenie przez Stany Zjednoczone wojskowych baz lądowych, morskich i lotniczych na terytoriach obcych stanowi jeden z najważniejszych środków w planie przygotowania no-

wej wojny światowej.

Na podstawie opublikowanych w prasie amerykańskiej danych, bardzo oczywiście niepełnych i wyraźnie pomniejszonych, USA posiadają na terytorium państw obcych przeszło 400 baz wojskowych, przeważnie lotniczych.

Czy trzeba specjalnie wspominać o niezaprzeczanym fakcie, iż bazy amerykańskie tworzą łańcuch, który ma objąć Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej — z północy przy pomocy krajów skandynawskich, z południa — przy pomocy Turcji i Grecji, z zachodu — przy pomocy krajów Europy zachodniej, ze wschodu — przy pomocy Japonii, przekształcając obecnie w bazę wypadową, arsenał i twierdzę bloku atlantyckiego, który ostrze swe skierował przeciwko Związkowi Radzieckiemu i Chińskiej Republice Ludowej. Świadczą o tym szeroko rozpowszechniane przez podlegaczy wojennych najróżnorodniejsze mapy, przedstawiające punkty owych baz, a zwłaszcza baz lotniczych, i wskazujące kierunek uderzenia, jakie ma być dokonane z tych baz na określone cele.

Mimo dużego znaczenia, jakie posiadają bazy wojskowe różnych typów w systemie sił zbrojnych agresywnego bloku atlantyckiego, propozycje „trzech“ pomijają sprawę tę całkowitym milczeniem.

Stara i zbankrutowana formuła Ligi Narodów

Widzieliśmy już, że p. Acheson i Edén wzięli się do jednego stadium do drugiego z takim warunkiem, jak zwiększanie dowodów dobrej woli tych lub innych państw. Jako wstępny warunek realizacji ograniczenia zbrojeń, Truman, Acheson i Edén wysunęli również postulat likwidacji istniejącego napięcia międzynarodowego. Warunkiem tym szeroko posługiwali się również działacze smutnej pamięci Ligi Narodów, ilekroć była mowa o redukcji zbrojeń i o rozbrojeniu.

Obecnie Truman, Acheson i Edén zmodernizowali nieco tę formułę, wysuwając jako wstępny warunek redukcji zbrojeń — żądanie likwidacji obecnego „napięcia międzynarodowego“. Fałsz, jaki tkwi w tego rodzaju ujęciu problemu przez USA, widoczny już jest z tego, że cała polityka USA zmierza nie do osłabienia napięcia w stosunkach międzynarodowych, lecz, wręcz przeciwnie, do jeszcze większego zaostrzenia tego napięcia.

W dalszym ciągu min. Wyszyński przytoczył szereg przykładów amerykańskiej polityki, dążącej do wzrostu napięcia międzynarodowego. Mówca wymienił prowokacyjną intrygę titowców, podjudzanych przez USA, fakt zasiedlenia w ONZ delegata kumintangowskiego, próby Amerykanów zerwania rokowań w Korei, zakładanie baz dokola ZSRR i szereg innych faktów.

Przytoczywszy dane z prasy francuskiej na temat amerykańskich przygotowań do nowej wojny, min. Wyszyński oświadczył w dalszym ciągu:

Czy nie mamy prawa, nawet przy najbardziej tolerancyjnym stosunku do takich faktów, powiedzieć jasno, mocno i zdecydowanie słowa, iż usunięcie napięcia międzynarodowego winno być wstępnym warunkiem redukcji zbrojeń, są fałszywe od początku do końca. Słowa te nie wiążą się z przytoczonymi wyżej cy-

fatami, są sprzeczne z czynami, które stanowią treść całej polityki zagranicznej USA.

W rzeczy samej, nie można codziennie i co godzinę samemu stwarzać wciąż nowych komplikacji, wywołujących napięcie w stosunkach międzynarodowych i jednocześnie obłudnie nawoływać do usunięcia tych komplikacji.

CZYNY SA SILNIEJSZE OD SŁÓW. O SŁÓWACH SĄDZI SIĘ NA PODSTAWIE CZYNÓW. NIGDY JESZCZE NIE WIERZONO SŁÓWOM, JEŚLI NIE ZNAJDOWAŁY ONE POTWIERDZENIA W CZYNACH.

Jesteśmy świadkami raczej rażącej sprzeczności między słowami, którymi żonglują działacze USA, odgrywający czołową rolę w agresywnym bloku atlantyckim, a ich czynami.

(Dalszy ciąg na str. 2)

100 miln. podpisów złożono już w ZSRR pod Apelem Pokoju

MOSKWA — Agencja TASS podaje, że ponad 100 milionów obywateli radzieckich złożyło już podpisy pod Apelem Światowej Rady Pokoju w sprawie zawarcia Paktu Pokoju między pięćcioma wielkimi mocarstwami.

Naród radziecki aprobuje jedynomyślnie rezolucję wiedeńskiej sesji Światowej Rady Pokoju na rzecz zawarcia Paktu Pokoju między pięćcioma wielkimi mocarstwami. Pokój oznacza dla nas — oświadczył wybitny uczyony radziecki, prof. Wiktor Kazakow — jeszcze większe sukcesy w budownictwie gospodarczym i kulturalnym. Pokój — to zrealizowanie wielkich budowli na Wołdze, Dnieprze, i Amu-Darii, to całkowite przeobrażenie przyrody w ZSRR.

Naród radziecki obchodzi Dzień Artylerii

MOSKWA — Dnia 19 bm. naród radziecki obchodzić będzie uroczyste swe tradycyjne święto — Dzień Artylerii.

W Moskwie odbywają się uroczyste akademie, poświęcone temu świętu. Akademie te odbyły się m. in. w szkołach wojskowych oraz w jednościskach wojskowych moskiewskiego garnizonu.

W Moskwie, w Teatrze Armii Radzieckiej odbyła się 17 bm. uroczysta centralna akademie zorganizowana przez Ministerstwo Spraw Wojskowych ZSRR oraz organizacje partyjne i społeczne, poświęcona świętu artylerii radzieckiej.

Przodujący chłop woj. rzeszowskiego odznaczony Krzyżami Zasługi

Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie postanowieniem z dnia 15 listopada 1951 r. odznaczył za patriotyczną postawę i wzorowe wykonanie obowiązków wobec Państwa Ludowego szereg chłopów pracujących woj. rzeszowskiego.

Złoty Krzyż Zasługi otrzymali: **SOWIŃSKI JAN** — przewodniczący spółdz. produkcyjnej w Grudnie Kępskiej, gm. Biecz, pow. Gorlice.

SZWARGA STANISŁAW — gr. Brzana, gm. Bobowa, pow. Gorlice.

TOMASZEWSKI STANISŁAW — przewodniczący spółdz. produk. w Skowierzynie, gm. Zbydnów, pow. Tarnobrzeg.

Ponadto Srebrnym Krzyżem Zasługi odznaczono 24 przodujących chłopów, a Brązowym Krzyżem Zasługi — 22.

Krajowa narada aktywu szkolnego ZMP

WARSZAWA. Dnia 17 bm. rozpoczęła się w Warszawie dwudniowa krajowa narada szkolnych aktywistów Związku Młodzieży Polskiej. Tematem narady jest ocena dotychczasowej i obecnej pracy organizacji szkolnych ZMP oraz ustalenie zadań aktywu ZMP na najbliższy okres. W pierwszym dniu obrad do zgromadzonej młodzieży przemówił sekretarz KC Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — Ochab.

w departamentach Nord i Pas de Calais osiągnięte zostało dzięki jednoci akcji robotników, należących do wszystkich organizacji związkowych.

PRAGA. W dniu 17 listopada odbyło się w auli Uniwersytetu Praskiego uroczyste wręczenie Międzynarodowej Nagrody Pokoju. Wybitnemu bojownikowi o pokój — pocie tureckiemu Nazimowi Hikmetowi.

BERLIN. Jak donosi Agencja DPA, rząd niemiecki postanowił 16 listopada wnieść do zachodniemieckiego „trybunału konstytucyjnego“ propozycję w sprawie uznania Niemiec (KPD) za organizację antykonstytucyjną.

MOSKWA. Grupa uczono leninogródzkiej skonstruowała przyrząd, który umożliwia mierzenie z dokładnością do 50 mikronów poszczególnych elementów potężnych turbin wodnych o długości 12 metrów. Przyrząd ten przekazany został budowniczym urządzeń dla wielkich elektrowni wodnych w ZSRR.

PRAGA. Do Uszhorodu na granicy czechosłowacko-radzieckiej przybyła sztafeta pokoju, — niesieca list z pozdrowieniami

narodu czechosłowackiego dla Józefa Stalina. W sztafecie, która przebiega przez wszystkie większe miasta Czechosłowacji, wzięło łącznie udział około 4.000.000 osób.

PARYŻ. W wyniku zdecydowanej postawy górników w departamentach Nord i Pas de Calais, rząd zmuszony był pójść na ustępstwa i częściowo zadośćuczynić żądaniom strajkujących robotników w dziedzinie poprawy warunków opieki lekarskiej. Zwycięstwo

Redukcja zbrojeń i jej kontrola

Dodatkowe propozycje ZSRR

niezmiernie ważnym środkiem zapobieżenia wojnie

(Dokończenie przemówienia min. Wyszyńskiego)

Sprzeczność ta demaskuje w całej pełni fałsz i obłudę propozycji USA, Angli i Francji w sprawie redukcji zbrojeń, dowodząc, iż jest to parawan, którym pragną one osłonić rzeczywiste cele oraz związane z nimi dalszy wyścig zbrojeń i przygotowania do nowej wojny.

Zastrzeżenia te, jak również wiele innych zastrzeżeń, od których roi się w przemówieniach pana Trumana, Achesona i Edena, i wreszcie w deklaracji trzech mocarstw — można traktować jedynie jako próbę niedopuszczenia do podjęcia praktycznych kroków, zmierzających do re-

dukcji zbrojeń i zakazu broni atomowej. Ujawnia się to szczególnie wyraźnie w ujęciu zagadnienia wojny w Korei przez p.p. Trumana, Achesona i Edena. Zakończenie wojny w Korei uważają oni za konieczną przesłankę, bez której niemożliwa jest redukcja zbrojeń. Wszyscy oni oświadczają otwarcie, iż żaden ogólny program redukcji zbrojeń i sił zbrojnych nie może być wprowadzony w życie, dopóki trwa wojna w Korei.

zakaz broni atomowej i redukcję zbrojeń. Propozycje te usiłują wysunąć na plan pierwszy zagadnienia drugorzędne i w ten sposób odwieść Zgromadzenie Ogólne od rozwiązania wymienionych wyżej głównych zadań.

Delegacja radziecka przedstawiła już Zgromadzeniu Ogólnemu swój konstruktywny program, zmierzający do usunięcia groźby nowej wojny oraz do zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa narodów. W sprawie tej zgłosiliśmy już na początku debaty generalnej nasze propozycje, a miały one:

● O niemożliwości pogodzenia z członkostwem ONZ udziału w agresywnym bloku atlantyckim oraz tworzenia przez niektóre pań-

stwa, przede wszystkim przez Stany Zjednoczone, baz wojennych na obcym terytorium.

● O niezwłocznym zaprzestaniu działań wojennych w Korei, zawarciu rozejmu, wycofaniu wojsk w terminie dziesięciodniowym poza 38 równoleżnik oraz wycofaniu wszystkich wojsk obcych z Korei w terminie trzymiesięcznym.

● O zwolaniu światowej konferencji w sprawie redukcji zbrojeń i sił zbrojnych oraz w sprawie zakazu broni atomowej i rozciągnięcia kontroli międzynarodowej nad wykonaniem tego zakazu.

● O zawarciu Paktu Pokoju między pięcioma wielkimi mocarstwami — Stanami Zjednoczonymi, Wielką Brytanią, Francją, Chinami i Związkiem Radzieckim.

ga specjalnych wyjaśnień.

Przypomnę również, że niektórzy delegaci, m. in. szef delegacji kanadyjskiej pan Pearson, będący jedno cześnie, jak wiadomo, przewodniczącym rady naczelnej agresywnego bloku atlantyckiego, usiłując podważyć nasze propozycje, dotyczące zwolania światowej konferencji w sprawie rozbrojenia, pytali: po co czekać do czerwca? Czy Zgromadzenie Ogólne nie jest konferencją w sprawie rozbrojenia? Być może delegaci ci będą obecnie całkowicie zadowoleni z faktu, że nie odkładamy redukcji zbrojeń do światowej konferencji, lecz proponujemy, w uzupełnieniu propozycji zwolania światowej konferencji w sprawie redukcji zbrojeń — ROZPATRZEĆ JUŻ NA BIEŻĄCEJ SESJI ZGROMADZENIA PROBLEM REDUKCJI ZBROJEŃ PIĘCIU MOCARSTW O JEDNĄ TRZECIĄ I ZAKAZU BRONI ATOMOWEJ.

Jesteśmy głęboko przekonani, że jeśli propozycje w sprawie uregulowania nieregulowanych problemów międzynarodowych, w sprawie dążenia do zakończenia agresywnej wojny amerykańskiej w Korei, w sprawie redukcji zbrojeń itp., nie są tylko rozmowami, lecz rzeczywistymi wyrażającymi dążenie Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji — tych trzech mocarstw odgrywających czołową rolę w bloku atlantyckim, których postępowanie decyduje o atmosferze politycznej w kołach rządzących szeregu innych państw — to przed Zgromadzeniem Ogólnym rzeczywistie otworem stanie droga do przyjęcia poważnych i doniosłych uchwał. Jesteśmy głęboko przeświadczeni, że propozycje Związku Radzieckiego dają Zgromadzeniu Ogólnemu możliwość śmiałego i zdecydowanego kroczenia tą drogą.

(Długotrwałe, burzliwe oklaski).

Konieczna jest bezwarunkowa redukcja zbrojeń

Jednakże żądania takie Stany Zjednoczone powinny wysunąć pod własnym adresem. Stawiając taki warunek, Stany Zjednoczone po prostu postępują obłudnie. Właśnie Stany Zjednoczone rozpoczęły wojnę w Korei i właśnie one powinny zaprzestać tej agresywnej wojny przeciwko narodowi koreańskiemu. Gdy rządy USA, Angli i Francji wysuwają, jako warunek lub konieczną przesłankę t. zw. systemu redukcji zbrojeń, żądanie zakończenia wojny w Korei, to nie można tego oceniać inaczej jak jawne nagrywanie się z idei pokoju, z dążeń milionów ludzi we wszystkich krajach do pokoju.

Takie stanowisko USA dobitnie od wszelkich słów świadczy, iż Stany Zjednoczone nie chcą w rzeczywistości żadnej redukcji zbrojeń.

Jeśli chodzi o stanowisko Związku Radzieckiego w sprawie redukcji zbrojeń, to zostało ono już dostatecznie jasno sprzeciwiane. Delegacja radziecka z naciskiem podkreśla konieczność rozpoczęcia redukcji zbrojeń już obecnie, niezależnie od kontynuowania lub zakończenia wojny w Korei. (Okłaski).

Jeśli zakończenie wojny w Korei ma być rzeczywistie wstępnym warunkiem redukcji zbrojeń i zakazu broni atomowej, to dlaczego w ta-

kim razie nie podjąć kroków, które by rzeczywistie doprowadziły do niezwłocznego położenia kresu tej wojnie? Dlaczego w takim razie pan Ridgway i inni jego sojusznicy w mordowaniu ludności cywilnej Korei — przeciągają, jak to widać nawet z dzisiejszej prasy, za pomocą najnieprawdopodobniejszych kruczków rokowania w sprawie rozejmu? Dlaczego? Dlatego oczywiście, że potrzebne jest to, aby odroczyć zakończenie wojny w Korei. Odroczenie zaś zakończenia wojny w Korei potrzebne jest w tym celu, aby nie do konywać redukcji zbrojeń i nie wprowadzać zakazu broni atomowej.

NA PODSTAWIE POWYŻSZEGO STAJE SIĘ ZUPEŁNIE JASNE, ŻE PROPOZYCJE TRZECH MOCARSTW SA TYLKO MANEWREM PROPAGANDOWYM, OBLICZONYM NA TO, ABY ROZMOWY O REDUKCJI ZBROJEŃ WYKORZYSTAĆ, JAKO PARAWAN DLA ZAMASKOWANIA TRWAJĄCEGO WYŚCIGU ZBROJEŃ, REALIZOWANEGO PRZEZ ORGANIZATORÓW BLOKU ATLANTYCKIEGO.

Nie jest przypadkiem, iż nawet prasa amerykańska musiała przyznać, że plan trzech mocarstw w sprawie tzw. redukcji zbrojeń podyktowany był wyłącznie celami propagandowymi.

Obłudne propozycje USA nie zdolają oszukać narodów

Nie można również pominąć twierdzeń prasy amerykańskiej i znacznej części prasy europejskiej, że propozycje trzech mocarstw w sprawie redukcji zbrojeń pojawiły się w związku z tym, że wysunięta przez Związek Radziecki idea pokoju oraz rola Związku Radzieckiego jako rzecznika pokoju, w przeciwieństwie do roli rządu USA jako podżegacza wojennego, okazała się efektywna. Mocarstwa zachodnie musiały zająć się

tym, aby — jak stwierdza „New York Herald Tribune“ — wysunąć ze swej strony propozycje w sprawie redukcji zbrojeń w celu wygrania chociażby bitwy propagandowej na Zgromadzeniu Ogólnym.

Tak ma się sprawa z tzw. pokojowymi propozycjami trzech mocarstw. Propozycje te, jak widzieliśmy, pomijają główne problemy, wymagające niezwłocznego rozstrzygnięcia, a mianowicie

Dodatkowe propozycje ZSRR

W chwili obecnej, rozwijając propozycje zgłoszone 8 listopada, delegacja radziecka, kierując się przedstawionymi wyżej względami, uważa za konieczne zgłosić następujące dodatkowe propozycje:

1 Zgromadzenie Ogólne, uznając stosowanie broni atomowej, jako broni agresji i masowej zagłady ludzi, za sprzeczne z sumieniem i godnością narodów oraz za niedające się pogodzić z przynależnością do ONZ, ogłasza bezwzględny zakaz broni atomowej i wprowadzenie ścisłej kontroli międzynarodowej nad wykonaniem tego zakazu. (Okłaski).

Zgromadzenie Ogólne poleca komisji do spraw energii atomowej i do spraw zbrojeń klasycznych przygotowanie i przedstawienie na rozpatrzenie Rady Bezpieczeństwa do 1 lutego 1952 r. projektu konwencji, przewidującej środki zapewniające wykonanie postanowienia Zgromadzenia Ogólnego w sprawie zakazu broni atomowej, zaprzestania jej produkcji, wykorzystania już wyprodukowanych bomb atomowych wyłącznie dla potrzeb cywilnych i rozciągnięcia ścisłej kontroli międzynarodowej nad wykonaniem powyższej konwencji.

2 Zgromadzenie Ogólne zaleca stałym członkom Rady Bezpieczeństwa — Stanom Zjednoczonym, Wielkiej Brytanii, Francji, Chinom i Związkowi Socjalistycznych Republik Radzieckich — zredukować będące w ich dyspozycji w chwili przyjęcia danego postanowienia zbrojenia i siły zbrojne o jedną trzecią w ciągu roku, licząc od chwili przyjęcia tego postanowienia.

3 Zgromadzenie Ogólne zaleca, aby niezwłocznie, a w każdym razie nie później, niż w miesiącu po przyjęciu przez Zgromadzenie Ogólne postanowienia w sprawie zakazu broni atomowej oraz redukcji zbrojeń i sił zbrojnych pięciu mocarstw o jedną trzecią — wszystkie państwa

przedstawiły pełne oficjalne dane o stanie swych zbrojeń i sił zbrojnych, włączając w to dane o broni atomowej i o bazach wojennych na obcym terytorium.

Dane te winny być przedstawione według stanu istniejącego w chwili przyjęcia przez Zgromadzenie Ogólne wspomnianych postanowień. (Okłaski).

4 Zgromadzenie Ogólne zaleca powołać do życia w ramach Rady Bezpieczeństwa międzynarodowy organ kontrolny, którego funkcją będzie kontrola nad wykonaniem uchwał w sprawie zakazu broni atomowej, redukcji zbrojeń i sił zbrojnych oraz sprawdzenie informacji, przedstawianych przez państwa o stanie ich zbrojeń i sił zbrojnych.

Znaczenie przedstawionych wyżej propozycji jest oczywiście i nie wyma-

Depesze do Rady Generalnej ŚFZZ**Włókniarze polscy**

jednomyslnie poparł uchwały przedstawicieli klasy robotniczej świata

WARSZAWA. Związkowcy polscy ślą serdeczne depesze, w których pozdrawiają uczestników obrad sesji Rady Generalnej ŚFZZ — bojowników o prawa robotnicze, postęp i pokój.

Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Włókienniczego w depeszy wystosowanej do prezydium sesji Rady Generalnej ŚFZZ w imieniu 360 tysięcy zorganizowanych w Związku Włóknarzy Polskich pisze m.in.:

„W całej pełni solidaryzujemy się z walką naszych towarzyszy z Francji, Włoch, Niemiec zachodnich, Egiptu i innych krajów. Przesyłamy

im za Waszym pośrednictwem braterskie życzenia zwycięstwa.“

Uczestnicy odbytej w dniu 16 bm. masówki w ZPB im. Stalina w Łodzi w uchwalonej jednomyslnie depeszy do obradujących w Berlinie przedstawicieli klasy robotniczej całego świata stwierdzają m.in.:

„Zapewniamy Was, Towarzysze, że cała nasza załoga i wszyscy włókniarze polscy, wyzwoleni spod jarzma niewoli kapitalistycznej, solidaryzują się w pełni z walką prowadzoną przez naszych towarzyszy z krajów kapitalistycznych i kolonialnych, których do zwycięstw prowadzi Światowa Federacja ZZ“.

Codzienna nowelka „Expressu“

Dwa sektory

Pan Willibald Meyer mieszka w Frankfurt nad Menem, w Niemczech Zachodnich.

Pan Meyer ma fabryczkę, Metalurgiczną. „Protektorzy“ zamówili u niego jakiejś części, potrzebne do produkcji czołgów.

Pan Meyer jest zdania, że pieniążek nie śmierdzi. Fabrykę gorliwie części czołgów, inkasuje gotówkę i chwali sobie „protektorów“.

A że w Niemczech Zachodnich tylko garstka takich ludzi jak on, jest uprzywilejowana, że inni cierpią nędzę — że sprzęt przez niego produkowany ma się przyczynić od rozpętania nowej wojny — nad tym nie zastanawia się wypasiony fabrykanci.

— Jestem tylko przemysłowcem, a nie mężem stanu i filantropem. Niech każdy robi to, co do niego należy — lubi powtarzać.

Pewnego razu postanowił zwiedzić Berlin Zachodni „wyspę w czerwonym morzu“.

— Zobaczę, jak tam ludzie żyją — wsiadł do pociągu i pojechał.

Do Berlina przyjechał wczesnym rankiem.

Był piękny dzień. Na niebie ani jednej chmurki. Na skwerze zieleniła się trawka. Gromady ludzi śpieszyły do swoich zajęć.

Pan Meyer, spoglądając na ożywiony ruch, pomyślał:

— Oto i jestem w zachodnim sektorze Berlina. Od razu to widać. Nie potrzeba o to nikogo pytać. Wystarczy tylko rzucić okiem, a każdy zrozumie, że znalazł się w zachodniej strefie miasta.

Po prawej i po lewej stronie stały olbrzymie rusztowania. Budowano jakieś potężne gmachy.

Opodal ciągnęły się ulice i dzielnica mieszkaniowa, jasna, nowa, dopiero co zbudowana.

Pan Willibald Meyer uśmiechnął się. — Tak, tak, to jest właśnie ta potężna siła Zachodu.

W tym samym momencie mijął go jakiś robotnik w zawalonym wapnem kombinezonie, prawdopodobnie murarz.

Fabrykant nie miał zwyczaju wdawać się w rozmowy z ludźmi, należącymi do „plebsu“, tym jednak razem odstąpił od swoich zasad i zagadnął przechodzącego:

— No i jak się wam tu teraz wiedzie?

G. Kunert

Niebieskie oczy robotnika rozjaśniły się.

— Ach — odpowiedział — od czasu, kiedy mamy swój własny rząd, wszystko idzie tutaj lepiej, składniej i szybciej. Prawda, że trzeba rzetelnie pracować, ale człowiek wie przynajmniej, po co pracuje.

Pan Meyer ujrzał gromadę młodych mężczyzn w ciemno niebieskich spodniach i koszulkach, którzy pracowali razem z innymi murarzami, zajętymi przy budowie wielkiego gmachu.

Przybysz z Frankfurtu nad Menem zainteresował się tą sceną i zapytał swojego przegołowego znajomego:

— Co to są za jedni?

Robotnik spojrzął w tamtą stronę.

— A, to są policjanci, którzy pomagają nam w pracy.

Pan Meyer był zachwycony. Oto co się nazywa prawdziwą, szczerą demokracją. Skinąłszy murarzowi głową, poszedł dalej.

Na następnym rogu ulicy wpadł na jakąś młodą i niebrzydka kobietę.

— A, przepraszam bardzo — zaczął się usprawiedliwiać — Przyglądałem się temu ogromnemu gmachowi... i nie zauważyłem pani!

Młoda kobieta uśmiechnęła się.

— Nic się nie stało. I ja również jestem winna. Śpieszyłam się, bo mam załatwić ważną sprawę.

— Urzędową może?

— Tak jest. Idę do prezydenta miasta, ażeby przedłożył mu swoje podanie.

Pan Meyer jest jeszcze bardziej podniecony na duchu.

Obrzucił bacnym spojrzeniem bardzo skromny płaszczek nieznanym i zawołał:

— Oto jest prawdziwa, szczerą demokracją! Każdy może iść za swoją sprawą do najwyższych władz i pogadać z nimi.

Młoda kobieta skinęła głową.

— Tak jest! To się nazywa prawdziwą demokracją. U nas jest zupełnie inaczej, niż tam, po drugiej stronie! W tamtym sektorze Berlina nie ma demokracji!

— Święte słowa — potwierdził poważnie pan Meyer — Po drugiej stronie, nie ma rzeczywistie demokracji i nigdy jej nie będzie. Tam, gdzie rządzi bolszewicki władcy, nie może być mowy o demokracji. Natomiast po naszej stronie możemy się nią radować dowolnie!

Nieznaną spojrzęła na niego wielkimi oczyma.

— Co pan robi ze mnie wariata? Cóż to, z księżycą pan spadł?

Wzruszyła ramionami i przeszła dalej.

Pan Meyer poszedł jeszcze kilkanaście kroków dalej. Nagle zauważył ślip z napisem: „Tu zaczyna się sektor amerykański“.

— A więc byłem dotychczas we wschodnim sektorze Berlina! — zdążył pomyśleć pan Meyer i zemdlał.

(Tłum. z niem. C)

JASKÓŁKA: — Dla mnie pół literka!
SPRZEDAWCA: — U nas obowiązuje porządek. Proszę do kolejki...
KTOS Z KLIENTELI: — Po co mu wchodzić do kolejki, kiedy on ma cały pociąg do wódki!

JASKÓŁKA: — Ciszej, bo komuś dam blachę w czoło! Halo, boy! Powtarzam jeszcze raz: daj pan pół litra, bo jak nie to zdemoluję cały sklep, a pana uszkodzę cieleśnie!
KLIENT: — Co za cham!

JASKÓŁKA: — Coś powiedział? Na mnie cham? Ach, ty mydliku, ja ci pokażę! A masz, a masz!...
PUBLICYNOŚĆ: — Napadł na człowieka! Chuligan! Gangster! Trzeba zawołać milicjanta, niech się zajmie tym łobuzem!

WACEK: — Nie bardzo jakoś wypadł debiut Jaskółki na Widzewie. Ledwo przyjechał, a już go prowadzą do klatki...
WICEK: — Czy to dziwne? Przecież to jest wojowniczy bażant, a dla dzikich ptaków klatki w sam raz się nadają!

Gangsterzy przed sądem Mordowali dlatego żeby zaimponować watażce Andersowi i jego zachodnim mocodawcom

Wypalimy ten wrzód!

Wygodne życie bez pracy, hulanki w nocnych lokalach, alkohol i narkotyki, ekscentryczne ubiory, nogi na stole i fryzura a la King-Kong oto ideał amerykańskiej „kultury“.

Ten styl życia, tę gnijącą „kulturę“, szczytowie osiągnięcie rozkładającego się, cuchnącego imperializmu amerykańskiego chcą nam nasi „przyjaciele“ zza oceanu przyswoić za wszelką cenę.

Bezpłatnie można było w Ośrodku Propagandy ambasady amerykańskiej w Warszawie oglądać pornograficzne i gangsterskie filmy z „bohaterami“ amerykańskiego „stylu życia“ — prostytutkami i mordercami. Tych samych „bohaterów“ gloryfikowały setki kolportowanych tam pism, zawierających wszystko co najgorszego zdołała ostatnio wypocić amerykańska brukowa szmira. „Styl życia“ reklamują codziennie głośniki „Głosu Ameryki“ i innych pomniejszych głośników.

Stąd czerpią natchnienie nasi gangsterzy, młodocieni bandyci. „Orleńta Andersa“ — tak nazwała siebie szajka, która bez wahania, z zimną krwią wymordowała 6 osób pod Łucmierzem dla zarobowania 260 złotych. Później pili wódkę i planowali dalsze morderstwa.

Inni „bikiniarze“ w Warszawie napadali na spokojnych obywateli, na naukowców, planowali zamachy na funkcjonariuszy MO i żołnierzy WP dla zdobycia broni, deprawowali młode dziewczęta.

Wyraźnie widać czego chcieliby nasi „przyjaciele“ zza oceanu. Chcieli, by w Polsce zapanowało bezprawie, chcieliby zdemoralizować naszą młodzież, chcieliby zarazić nas swoją zgnilizną. By powstały u nas chuligańskie bandy i organizacje na wzór „Hitlerjugend“, SS i Ku - Klux - Klanu.

Nasze państwo ludowe szczególną troską i opieką otacza swą młodzież. Milionowe rzesze naszej młodzieży to budowniczy Nowej Huty i innych wspaniałych budowli socjalizmu. To uczniowie i studenci, którzy uczą się, by swą wiedzą służyć narodowi wolnemu od jarzma wyzysku i ucisku. Ta młodzież nie pójdzie na lep trującej, zwyrodniałej propagandy różnych głośników, szcękających jak ich pan — szcękaczka „Głosu Ameryki“.

Na najzdrowszym ciele pojawiają się czasem wrzody. I u nas pojawił się „bikiniarz“. My te wrzody wycinamy, zanim zdąży się rozrosnąć. Wypalimy je z całą bezwzględnością. Nasza młodzież, nasze społeczeństwo nie dopuści, aby w Polsce Ludowej odradzał się typ cenerowskiego bojówkarza i „żyłtka“ z czasów sanacji, typ chuligana i gangstera wzorowany na „bohaterach“ amerykańskiego „stylu życia“.

Na ławie oskarżonych siedzi ich czterech: Jan Kubera, Włodzimierz Woźniak, Zygmunt Łuczak i Zdzisław Witasiak. Pochyłone głowy, opuszczone ramiona.

Na sali, w pierwszych rzędach rodziny zamordowanych przez tę czwórkę. Płacze dwuletnie dziecko chorążego Darmacha.

Kubera, Woźniak, Łuczak i Witasiak, czterech młodych ludzi, którym — jak wynika z ich zeznań — zaimponował amerykański styl życia. Nauczali się o nim w przedwojennych ksiązkach, nasłuchali przez zachodnie radiostacje.

Opowiadają, jak to chcieli uciekać zagranicę, bo w Polsce „trzeba pracować“. Przed Andersem — mówią — trzeba by się jednak czym pochwalić.

Kubera ma brata w „armii“ Andersa. Łuczak przebywał w angielskiej strefie Niemiec. Mieli więc „doświadczenie“. I stąd natchnienie do tego mordu na sześciu niewinnych ludziach. I seria innych napadów. „Chcieliśmy zrobić coś takiego — mówi na procesie Kubera — aby zagranicą mieć uważanie“.

Teraz siedzą przed Sądem Wojskowym, płacząc się w zeznaniach. Jeden zwala winę na drugiego, kłóca się o to, kto był właściwym sprawcą.

I fakty, nagie fakty. Napad na sklep komisowy przy ul. Piotrkowskiej — po amerykańsku. Nie udał się, za dużo było ludzi. Morderstwo sześciu osób — według wzorów SS i żołdaków Ridgway'a na Korei. Rabunkowe napady na bocznych drogach — po gangstersku.

I straszliwe credo Kubery: „Dla mnie zabić człowieka, to tak jak zjeść kartofel“.

Przez cały dzień wczorajszy trwało postępowanie dowodowe. Przed Sądem Wojskowym na ozorkowskiej sali ujawniło się bagno zgnilizny i podłości, mogącej się zrodzić jedynie w mózgach zatrutych systematycznie jadłem nienawiści przez anglo-amerykańską propagandę.

W poniedziałek będą zeznawali świadkowie, po czym głos zabierze prokurator. (mg)

Dokładniej wypełniać listy i zapotrzebowania na odbiór bonów

Wczoraj oddziały handlu przy prezydiach dzielnicowych rad narodowych rozpoczęły wydawanie bonów mięsno-tłuszczowych na miesiąc grudnia.

Pewnym utrudnieniem pracy było niewłaściwe przygotowanie zapotrzebowania przez niektóre instytucje. Również zdarzało się, że firmy podawały niewłaściwe klasyfikacje kategorii bonów, pisząc na przykład przy nazwiskach dzieci powyżej lat 14-tu kat. I, podczas gdy w istocie należą im się bono rodzinne.

Inne instytucje pozostawiały pewne rubryki nie wypełnione. Często powtarzającym się niedopatrzeniem jest przesyłanie upoważnienia do odbioru bonów zaopatrzonego w tylko jeden podpis, podczas gdy wymagane są dwa.

Zakłady pracy powinny bardziej skrupulatnie wypełniać listy i zapotrzebowania, by nie utrudniać pracy oddziałom handlu. (na)

- Nie ma to jak konduktorka w PKS-ie!
- A ja wolę prowadzić tramwaj!
- Mnie najbardziej podoba się praca pielęgniarki

Pokochoły swe zawody

Liga Kobiet pomaga w trudnym nieraz wyborze

W referacie zatrudnienia przed drzwiami z napisem „Kobiety niewykwalifikowane“ codziennie gromadzi się spora grupa niewiast. Stoją tu, oczekując swojej kolejki, kobiety młode i starsze.

Wszystkie one dotychczas nie pracowały nigdzie — chodziły do szkoły, pomagały rodzicom w gospodarstwie, lub wychowywały dzieci. Obecnie, kiedy w każdej dziedzinie gospodarki odczuwa się brak pracowników, postanowiły przystąpić do pracy zawodowej i pomóc wspólnemu dziełu.

Zdecydować się na pójście do pracy — to jeszcze nie wszystko. Natychmiast powstaje pytanie: do jakiej pracy, do jakiego zawodu? Wybór duży, decyzja niełatwa. Oczywiście, sąsiadki, rodzina poradzą, poradzi urzędniczka w biurze zatrudnienia, ale jest jeszcze jedna dobra przyjaciółka, która w tym trudnym wyborze pomaga — Liga Kobiet.

Walentyna Jarzębska jedna z pierwszych zdecydowała się przyjąć pracę konduktorki w PKS. Z początku było trochę nieswojo. Koledzy z powątpiewaniem patrzyli na młodą kobietę — niektórzy wprost mówili, że nie da sobie rady w tym „męskim“ zawodzie.

Ale Walentyna Jarzębska dała sobie radę. Nie poprzestaje jednak na zadowoleniu ze swego zawodu. Nierzadko można ją spotkać w referacie zatrudnienia, kiedy namawia ciekawość na skierowanie do pracy kobiety, by również zostały konduktorkami.

Przychodzą tu aktywistki Ligi Kobiet i z innych zawodów. Tramwajarka w eleganckim mundurze opowiada o swojej pracy, kobieta — kołarstwo dowodzi, że nie ma to jak kolejniwo. Zresztą wystarczy spojrzeć na nią, by przekonać się, że czuje się tam doskonale.

A rezultat tych pogawędek? — 120 przeszkolonych już konduktorek tramwajowych, 68 konduktorek PKS, 40 konduktorek na PKP, 40 magazyńników kolejowych, które szkoła się obecnie na specjalnym trzymiesięcznym kursie.

Ale to wszystko jeszcze za mało. Potrzebne są nam tkaczki, prądki, pielęgniarki. Potrzebne są kobiety jeszcze w wielu innych zawodach, chociażby w piekarnictwie, gdzie pracuje już 96 łódzianek. Wybór jest duży, decyzja niełatwa.

Jeżeli trudno jest się zdecydować, jeżeli powstają jakiejś trudności, kobiety przychodzą prosto do biura Ligi Kobiet przy ul. Andrzeja Struga Nr 1. Tak zrobiła na przykład Maria Kołaczyńska, mieszkająca przy ul. Matejki. Chciała pracować, ale nie wiedziała co począć z trojgiem małych dzieci. No i znalazła się rada: młodsze, półtoraroczne dziecko umieszczono w tygodniowym żłobku, starsze dzieci posłano do przedszkola, a mamusia wczoraj właśnie rozpoczęła pracę w Monopolu Spirytusowym.

W lokalu Ligi Kobiet spotkaliśmy jeszcze jedną kobietę, która przyszła tu po radę. Józefa Jaskółska — re-

patriantka z Francji, przed pięciu miesiącami przybyła wraz z mężem i dwójkiem dzieci z Lyonu. Mieszkała we Francji przez 30 lat, ale po wojnie postanowiła wrócić do ludowej ojczyzny. Teraz mąż jej pracuje, dzieci chodzą do szkoły, życie na nowym miejscu już się ułożyło, więc i ona chciałaby pójść do pracy. Ale... jest jedna trudność: Jaskółska nie mówi jeszcze zupełnie poprawnie po polsku. Również pisząc popełnia błędy. Nic dziwnego, przecież tyle lat spędziła we Francji!

— Byłam we Francji aktywną działaczką stowarzyszenia kobiet polskich tzw. Związku im. Marii Kołopnickiej. Pracowałam tam aż do chwili, kiedy faszystowski rząd francuski rozwiązał Związek. Dla tego właśnie przychodzę tu do bratniej organizacji — Ligi Kobiet, bo wiem, że mi pomożecie w znalezieniu odpowiedniej dla mnie pracy — powiedziała Jaskółska.

I na pewno się nie zawiedzie!
(na)

Gdy bojler się zepsuje, lub kran przekreśli... Pogotowie ślusarsko-wodociągowe pospieszy z pomocą w nagłych wypadkach

Mamy na terenie Łodzi dwie spółdzielnie związku branżowego metalowo-drzewnego, które prowadzą dział usług domowych w zakresie reperacji kanalizacyjno-wodociągowych. Są to: spółdzielnia „Kotlarz“

— ul. PKWN 35 i spółdzielnia „Ślusarz“ — ul. Nowotki 49.

Obie spółdzielnie jednak cierpią jeszcze na brak dostatecznej ilości fachowców przy ogromnej ilości zamówień na pracę.

Szczególnie częste i trudne do załatwienia są pozaplanowe, nagłe wezwania, na przykład do przekroczonego kranu, z którego woda wypływa pełnym strumieniem i zalewa mieszkanie, do pękniętej rury wodociągowej itd.

Często wówczas trzeba odwołać pracownika, zatrudnionego na jednym krańcu miasta, aby wykonał tę pilną pracę w innej, odległej dzielnicy.

Cenną więc wiadomością jest, że zespół usługowy spółdzielni „Ślusarz“ powiększa się o 9 osób. Są to fachowcy od naprawy bojlerów, kaloryferów, instalacji elektrycznych, studzien i urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych.

W związku z tym planuje się stworzenie w najbliższym okresie specjalnego pogotowia, które czynne będzie przez całą dobę bez przerwy. (d)

Wystawa osiągnięć uzyskanych metodą Kowalowa

Wczoraj w lokalu ORZZ przy ul. Traugutta 18 została otwarta wystawa dotychczasowych osiągnięć szkolenia metodą Kowalowa oraz specjalny gabinet techniczny.

Wystawa ta czynna będzie przez cały miesiąc i niewątpliwie przyczyni się do spopularyzowania w fabrykach słynnego systemu pracy radzieckiego inżyniera. (w)

Wszystkie szpitale same będą zaopatrywały się w energię elektryczną

W najbliższym czasie wszystkie szpitale w kraju otrzymają własne urządzenia do wytwarzania energii elektrycznej dla swoich potrzeb.

Wyposażenie placówek służby zdrowia w te urządzenia zapewni znacznie lepsze warunki leczenia chorych w szpitalach oraz wykluczy przerwy w odbiorze prądu elektrycznego.

Obecnie większe szpitale otrzymają specjalne agregaty oświetleniowe i urządzenia do wytwarzania prądu, mniejsze zaś — specjalne motory, dynamy, akumulatory itp.

NASI CZYTELNICY PIZA!

Skrypty się spóźniają

Kochany „Expressie!“
Zaprenumerowaliśmy tygodnik „Wszelchnia Radiowa“ kurs I i kurs wstępny. Mimo, że od daty wypłacenia prenumeraty upłynęło już dwa miesiące, otrzymaliśmy dopiero dwa skrypty kursu I. „Wszelchnia Radiowa“ jest tygodnikiem, więc uważam, że powinno już nadejść 10 egzemplarzy. Interwencyonalizmy w tej sprawie do Biura Wydawnictw Polskiego Radia, ale bezskutecznie.

Skrypty te są nam koniecznie potrzebne do pracy samokształceniowej i ich brak powoduje przerwy w nauce.

Henryk Kolbicz
i Marian Świąstek

Niewątpliwie władze zainteresują się tą sprawą i wybawią mieszkańców Retkini z kłopotów.

SCENA i ekran

„Daleko od Moskwy“

Nowa Huta, Gorzów, Żerań, Kominat w Piotrkowie i tyle innych wspaniałych osiągnięć naszego budownictwa przemysłowego są kamieniami milowymi tej wielkiej drogi, która — poprzez realizację Planu 6-letniego — wiedzie nas do socjalizmu.

Osiągnięcia te zdobywamy dzięki pomocy i przykładowi ludzi Związku Radzieckiego. I właśnie dlatego wyświetlanie u nas takich filmów, jak „Donieccy górnicy“, jak „Kawaler Złotej Gwiazdy“, jak „Daleko od Moskwy“ — filmów opowiadających o wspaniałej pracy radzieckiej go człowieka, jest wyjątkowo celowe i pożyteczne.

Scenariusz filmu „Daleko od Moskwy“ napisany został na podstawie głośnej powieści Ażajewa pod tym samym tytułem.

Jest w powieści Ażajewa wiele ważkich problemów i parę zbiegających się wątków. Gdyby więc wszystkie zagadnienia, poruszone przez autora, uwzględniono w filmie, siła rzeczy — potraktowane pobieżnie — musiałyby one ulec spłyceciu.

Papaw, autor scenariusza, pomijając inne wątki, opracował jeden z głównych — a więc historię utożsamiającą ogromnego rurociągu naftowego przez tundry Dalekiego Wschodu.

Akcja filmu dzieje się w czasie wojny. Względny strategiczny wymagalność, ażeby budowę rurociągu, zaplanowaną na trzy lata, skończyć w czasie wojny.

Zadanie na pozór niewykonalne. Trzeba najpierw przezwyciężyć opór dawnej dyrekcji, odnoszącej się z rezerwą do tego gigantycznego projektu, a potem straszliwie ciężkie warunki terenowe i klimatyczne.

A jednak praca zostanie wykonana. Bo cenniejsze są wszystkie trudności lokalne, mroź, niewygodny, niegościnność tundry, zasypanie śniegami — wobec płomiennego entuzjazmu pracy, nieustępliwości, poświęcenia, umiłowania socjalistycznej ojczyzny takich ludzi, wychowanych w wielkiej szkole komunistycznej, jak młody inżynier Aleksy Kowczow, jak sekretarz komitetu partii Żalkind, kierownik budowy Batmanow i dzielna młodzież Komsomolska z Tania Waczenko na czele.

W twardej walce z przyrodą zwyciężyła ofiarna wola zespołu. Epopeja o wspaniałej sile kolektywu jest film „Daleko od Moskwy“, film, który pokazuje nam równocześnie jak budować się wielki rurociąg i kształtowały się charaktery ludzi radzieckich w ich służbie dla socjalistycznej ojczyzny.

A.

Ilija Erenburg

Głos narodów

Poniżej podajemy fragment artykułu znakomitego pisarza radzieckiego Ilija Erenburga, zamieszczony na łamach „Prawdy“ 15 listopada 1951 r.

W starej bajce wilk, chcąc pożreć Czerwonego Kapturka, udaje dobrą babunię. Wkłada czepek babuni i cmoka do brody, ale zapomina schować swoje zbyt długie zęby.

W ciągu ostatnich tygodni wilki, mieszkające nad brzegami Potomaku, kupowały gołąbki, ścinały gałązki oliwne i w przyspieszonym tempie uczyły się przemówień na temat swego iście anielskiego umiłowania pokoju.

Jednakże w przeddzień otwarcia drugiej sesji Światowej Rady Pokoju i na tydzień przed rozpoczęciem obrad Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych wydarzyła się nieprzyjemna historia: w Stanach Zjednoczonych ukazał się specjalny numer poczytnego czasopisma „Colliers“, poświęcony opisowi wojny przeciw Związkowi Radzieckiemu.

Jak wyjaśnia redakcja, numer ten był przygotowywany przez dziewięć miesięcy i w jego opracowaniu brali udział nie tylko wybitni literaci, lecz również „osoby najbardziej kompetentne w dziedzinie polityki, problemów wojskowych i gospodarczych, w tej liczbie wyżsi urzędnicy Waszyngtonu i eksperci do spraw międzynarodowych“.

Tak więc, specjalny numer czasopisma „Colliers“ opracowano jednocześnie i równoległe z „planem pokoju“, o którym mówił w Paryżu p. Acheson. Wilki amerykańskie postanowiły przyodziać czepek babuni. Zapomniały tylko schować własne kły.

Przygotowując specjalny numer czasopisma „Colliers“, „osoby kompetentne“ i „wyżsi urzędnicy Waszyngtonu“ chcieli przekonać naiwnych Amerykanów, że trzecia wojna światowa jest nieunikniona i że będzie ona dla mieszkańców nowego świata po pierwsze — intratnym interesem, a po wtóre — przyjemną przechadzką.

Na okładce czasopisma widnieje mapa Związku Radzieckiego z nadrukami „okupacja“ oraz okupant amerykański „MP“ (policja wojskowa) z bagnetem w ręku, przypominający do złudzenia rasowego SS-owca.

Współautorzy tego numeru czasopisma „Colliers“ opisują szczegółowo burzenie miast radzieckich i bajeczne zwycięstwa Amerykanów.

Rzecz oczywista, że każdy rozsądny człowiek będzie zdumiony podobnym samochwałstwem. Przypomni sobie, jak w Belgii i Francji

Amerykanie dreptali w jednym miejscu, natknawszy się na ostatnie, mocno przerzedzone dywizje hitlerowskie. Pomyśli o tym, że ci wojacy, którzy otrzymali zdecydowaną odprawę w Korei, marzą o zagarnięciu największego kraju świata.

Opisawszy zniszczenie Związku Radzieckiego, a przy tej okazji i całej Europy, literaci amerykańscy zaczynają snuć marzenia o raj, jakiego zapanuje na ziemi. Oto kilka projektów tych opętanych szaleńcami gentlemanów:

„Fabryki radzieckie, sprzedaje się lub wydzierżawi przedsiębiorstwom zagranicznym“.

„Teatr Armii Czerwonej zostanie przemianowany na Teatr Nowego Świata i będzie grać komedie amerykańską „Wałkonie i kobiety“.

„Wielka gazeta moskiewska będzie drukować na pierwszej stronie historie gwiazdy filmowej Jenny James, zatytułowana: „Jak kochałam i przestałam kochać w Sarawaku“.

„W Moskwie będzie się ukazywać czasopismo „Colliers“ w języku rosyjskim“.

Trudno wyobrazić sobie coś bardziej nikczemnego i ordynarnego. Czasopismo, związane z trusem Morgana, marzy o tym, w jaki sposób zniszczyć pół świata po to, aby Morgan mógł zagarnąć fabryki radzieckie i aby jego czasopismo sprzedawano w Rosji.

Nie sądzę, aby p. Acheson był szczególnie zadowolony z gorliwości swych współpracowników, którzy przyłożyli rękę do opracowania numeru „Colliers’a“: każdy owoc dojrzewa w swojej porze, a numer czasopisma ukazał się w nieodpowiednim sezonie — wówczas, gdy przedstawiciele Stanów Zjednoczonych postanowili mówić na Zgromadzeniu Ogólnym o swym umiłowaniu pokoju.

Kto się da nabrać na czepek babuni? Żeby na okładce „Colliers’a“ są o wiele bardziej przekonujące.

Oczywiście, p. Acheson pewien jest posłuszeństwa różnych delegatów na Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych. Rozumie on jednak, że chodzi tu nie tylko o głosowanie: oprócz setki wyreszowanych dyplomatów istnieją setki milionów ludzi, którzy poważnie zastanawiają się, czy warto złożyć w ofierze życie, aby „Colliers“ mógł się ukazywać w języku rosyjskim. Te setki milionów ludzi zaczyna-

ją zadawać pytanie: w imię czego cierpią one nad brzegami Sekwany, Tybru, Tamizy, Nilu, Gangesu, dlaczego o ich losie decydują wilki nad brzegami Potomaku? Przyczyną „umiłowania pokoju“, ożywiającego p. Achesona, nie są wyrzuty sumienia odczuwane przez businessmenów, lecz siły obrońców pokoju.

Jeszcze przed rokiem „wybitne osobistości“, prowadzące swój business w Waszyngtonie, uśmiechały się lekceważąco, mówiąc o Apelu Sztokholmskim, o Kongresie Pokoju. Teraz już się nie uśmiechają, lecz jak najszybciej przemierzają czepek babuni.

Nie jestem bynajmniej skłonny do przecenienia osiągniętych sukcesów. Niebezpieczeństwo nie minęło. Nie zaniechali swych zamiarów, zmuszeni są jednak lawirować, uciekać się do wybiegów, chociaż do teki numer „Colliers’a“ i wyciągać przemówienia, w których plany wojny ukryte są pod tykadami o korzyściach jakie niesie pokój. Rozumieją, że mogą wkrótce pozostać w zbyt szczyplym gronie — z Tito i janczarami.

Druga sesja Światowej Rady Pokoju zakończyła swe prace w tym samym dniu, kiedy rozpoczęły się obrady Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Przedstawiciele narodów opracowali program pokoju i przesyłali go przedstawicielom rządów. Szereg delegatów na wieńską sesję Światowej Rady Pokoju, jak np. książę Boulier, pani Street i inni poświęcili swe przemówienia Organizacji Narodów Zjednoczonych. Wykazali oni, w jaki sposób Organizacja Narodów Zjednoczonych, w której pokładają nadzieję wszystkie narody świata, zesłała z drogi pokoju.

ani książę Boulier, ani przedstawicielka Australii, pani Street, ani też inni członkowie Światowej Rady Pokoju nie dają do stordpowania ONZ, jak twierdzą gazety amerykańskie: wręcz przeciwnie — drgnęli oni uratować ONZ, przywrócić jej autorytet, stracony na przedmieściu Nowego Jorku.

Światowa Rada Pokoju zwróciła się z apelem do Zgromadzenia Ogólnego ONZ, wyrażając w nim myśli i pragnienia wszystkich miłujących pokój narodów. Wątpliwe, aby Zgromadzenie Ogólne zdecydowało się schować ten dokument pod suknio. P. Acheson ma oczywiście zapewnioną określoną większość głosów, ale rozumie on chyba również, że oprócz głosów na Zgromadzeniu istnieje jeszcze jeden głos, którego nie można stłumić — głos narodów.

Konkurs czytelniczy dla uczniów szkół podstawowych

Zarząd Główny ZMP i Ministerstwo Oświaty przy współudziale „Domu Książki“, ZZNP i „Naszej Księgarni“ ogłosiły konkurs czytelniczy dla uczniów szkół podstawowych pod hasłem: „Książka — twój przyjaciel“. Konkurs ten będzie trwał od 1 grudnia b. r. do 10 lutego 1952 r.

W konkursie mogą uczestniczyć uczniowie szkół podstawowych od klasy 3-iej wżwyż bądź indywidualnie, bądź też zespołowo, a także ogniwa i zastępy harcerek.

Uczestnicy konkursu mogą dowolnie wybierać sobie temat rysunków, ilustracji do przeczytanej książki, opracowania rebusów, szarań, krzyżówek, plakatów, makiet lub katalogów obrazkowych, a także takich prac, jak np. napisanie scenariusza kukielkowego na podstawie wybranej książki konkursowej, lub dokończenie dalszego ciągu losów wybranego bohatera i inn.

HALLO POLSKIE RADIO

PONIEDZIAŁEK, 19 LISTOPADA

13.30 Muzyka dla wszystkich, 14.15 Audycja ZNP, 14.30 „Gorący dni“, 14.50 Pieśni kompozytorów francuskich, 15.15 Audycja PCK dla chorych, 15.30 Audycja dla świetlic dzieci, 16.00 Wszelchnia Radiowa, 16.20 Koncert muz. polskiej, 17.05 Odpowiedzi fali 49, 17.15 Reportaż aktualny, 17.25 Program lokalny, 18.20 Audycja oświatowa, 18.30 Wszelchnia Radiowa, 18.50 Program lokalny, 19.30 Muzyka i aktualności, 20.00 Koncert, 20.45 Wspomnienia robotnicze, 21.30 „Kamienny gość“, 23.10 Muzyka na dobranoc.

Nocne dyżury aptek

Dzisiejszej nocy dyżurują w Łodzi apteki, ul.: Przejazd 19, Wólczańska 37, Piotrkowska 225, Złotego 146, Nowotki 12, Wojska Polskiego 56, Dąbrowskiego 24b i Al. Kościuszki 48.

Jutrzejszej nocy dyżury pełnią apteki: Limanowskiego 1, Piotrkowska 25, Piotrkowska 193, Łagiewnicka 120, Piotrkowska 307, Narutowicza 42, Gdańska 90, Armii Czerwonej 8, Srebrzyńska 67 i Al. Kościuszki 48.

JAN-KURCZAB

Wiosenny Kostium

DITTY REINGLASS

Tak jest, panie... — nie pamiętał nazwiska Rudiego i zamilkł.

— A poszedł tam kto? Zwerbowali kogo? — pytał Rudi.

— Dziesiątki tysięcy, proszę pana. Wielu spośród moich znajomych! Obiecowali, że po kilku latach służby wrócą jako magnaci i ukończą spokojnie studia.

— No masz — Rudi wypróbował haustem swój kieliszek. Redaktor powtórzył natychmiast gest Rudiego i namawiał studenta:

— Pij pan, bo jedzie trzecia kolejka.

— Nie skończyłeś, czytaj! — upomniął go Rudi.

— Słusznie. Otóż tak: poseł Rubcheger z Bonn oświadcza co następuje: „W zachodnich Niemczech jest 500.000 młodzieży do lat dwudziestu pięciu, bez zajęcia. Dwadzieścia trzy tysiące młodzieży w Berlinie zachodnim nie korzysta z żadnych szkół. Gazeta Stuttgartska we wczorajszym numerze podaje, że w Bawarii jest 75.000 bezrobotnej młodzieży, w Schlezwig - Holstein do 21 lutego naliczo no 43.000 młodych bez zajęcia. Może wystarczy? — popatrzył na Rudiego,

— Nie, w żadnym wypadku.

— Mój karmicielka, najważniejszy dziennik Niemiec, jedyny zasługujący na uwagę „Swiat“ przewiduje w artykule z dnia 21 lutego bieżącego roku: „Wymienione cyfry wzrosną do jesieni o 100 procent, dając ogólną cyfrę miliona bezrobotnej młodzieży“ — redaktor zamknął notes, — a zatem, drogi Rudi, niepotrzebnie fatygowałeś pana L. do Berlina. To, z czego chciałeś zrobić sensację, jest dawno przebrzmiałą prawdą.

— Czy to wszystko? — Rudi znowu wychylił kieliszek.

Redaktor pospieszenie uczynił to samo.

— Nie wszystko, ale chyba wystarczy do szukania pociechy w alkoholu. Jestem zresztą po trzecim kieliszku i zaczynam tęsknić za Anitą.

— Niech cię diabli wezmą! — Rudi machnął ręką, — nie pij pan, młodzieńcze! — zatrzymał rękę studenta.

— To szkodzi młodym — redaktor chylił duszkiem wyjęty z rąk Ryszarda kieliszek, — na zdrowie, młodzieży niemieckiej!

Napełnił ponownie wszystkie trzy, z których dwa zatrzymał przed sobą.

— No, Rudi, zdrowie naszego rządu w Bonn, angielska wódka nadaje się szczególnie dobrze do tego.

— Dość! — zakomenderował Rudi, — teraz do interesu.

Mimo oporu ze strony Bergesena, włożył o co chodzi.

Z polska brzmiało nazwisko studenta nasunęło mu pewną myśl. Omówił ją już bliżej z panem Ryszardem, który za pomoc materialną gotów jest wziąć udział w proponowanej imprezie.

Redaktor Bergesen zabierze młodego pana L. do klubu dziennikarzy zagranicznych i tam przedstawi go, na specjalnie zwołanej konferencji prasowej, którą, rozumie się, zaaranżuje Brookmann, Harry Brookmann z... mniejsza z tym, skąd — Rudi podchwycił porozumiewawczy uśmiech redaktora — otóż Bergesen przedstawi go jako studenta, który urodzony i wychowany we Wrocławiu, poczył w sobie w r. 1945, gdy miasto przeszło w ręce Polaków, krew swoich przodków i zgłosił swoją przynależność do narodu polskiego. Tam też rozpoczął przed dwoma laty wyższe studia, które kontynuował aż do marca bieżącego roku.

Jednak szykany ze strony nacjonalistów polskich, dotyczące nie tylko naszego gościa, ale wszystkich mieszkańców ziem poza Odrą i Nysą, optujących na rzecz Polski — następnie poziom wykładów na uczelni, pozbawionej prawdziwych profes-

orów, zastąpionych tam ludźmi, którzy zamiast przedmiotów fachowych wykładają polityczną literaturę radziecką, dalej nędzą, zmuszająca studentów do całonocnego wystawiania w ogonkach za kromką chleba — nędzą ta dotknęła zresztą całą ludność — lachmaniarska bieda, terror polityczny w stosunku do każdego, próbującego przejawiać swe niezadowolone i wiele jeszcze innych powodów, o których kolega Ryszard opowie obszernie, skłoniły go do opuszczenia Wrocławia.

Wśród największych trudności udało mu się przedrzeć przez granicę. Przerazony przeżyciami we Wrocławiu, nie zatrzymał się w radzieckiej strefie Berlina, ale przyjechał do nas, aby tutaj znaleźć możliwość spokojnej pracy na uczelni, pracy, dającej rzetelne podstawy fachowe i aby spełnić obowiązek członka świata cywilizowanego i ostrzec ludzkość przed niebezpieczeństwem, czyhającym za żelazną kurtyną.

Bergesen nie pił już wódki, nie popatrzył nawet na swoje dwa napełnione kieliszki. Przyglądał się uważnie Rudiemu. Przy końcowej części wywodu miał już na twarzy pełny, szeroki uśmiech.

— Ale ty ciężko przeżywasz tragedię pana L! — zakpił.

Rudi w istocie cienką, batystową chusteczką starł z czoła kilka kropel potu. Student nerwowymi palcami bardzo wąskich dłoni przeczesał jasną czuprynę.

(D.c.n.)

Dobry obywatel — dobry ojciec

Władysław Szczupakiewicz, przewodniczący spółdzielni produkcyjnej w Konstancynie, w woj. warszawskim, odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi za wzorowe wypełnianie obowiązków przewodniczącego spółdzielni produkcyjnej.
Na zdjęciu: Władysław Szczupakiewicz po pracy spędza czas w otoczeniu swych dzieci.
(CAF — fot. Tymiański)

„Uczyć masy i uczyć się od mas”

Ścisły kontakt z załogą i reakcja na uwagi i potrzeby robotników powinny cechować pracę rad zakładowych

Swego czasu na drzwiach lokalu rady zakładowej ZPB im. Marchlewskiego wisiała tabliczka informująca, że przyjeżdża interesantów przez członków rady odbywają się w godzinach od... do. Tabliczka ta długo „straszyła” robotników tych zakładów, aż została usunięta jako widomy przykład biurokratyzowania się i oderwania od mas niektórych naszych ogniw związkowych.

Niestety, od tych czasów niewiele zmieniło się w stylu pracy rady zakładowej ZPB im. Marchlewskiego. Jedynym bodajże konkretnym śladem jej pracy jest skrupulatnie sporządzany kalendarzyk zebrań, które zresztą w większości wypadków nie dochodzą do skutku.

Jest rzeczą jasną, że taka rada zakładowa nie może spełniać swojego zadania. Rada zakładowa na terenie fabryki powinna być prawą ręką kierownictwa, powinna pomagać zało-

dze w pracy oraz spełniać rolę wychowawcy i świadomego opiekuna robotników. Wychowawcy, który uczy człowieka nowego socjalistycznego stosunku do pracy.

Rada zakładowa ZPB im. Marchlewskiego zadań tych nadal nie spełnia. Wyrazem tego są również niedociągnięcia tych zakładów. W tkalni wykonano w październiku za ledwie 89,3 proc. planu, w listopadzie zaś zanotowano dalszy spadek. Podobnie i przedsiębiorstwa średnioprzednie nie wykonują swych baz.

Jakże inaczej wygląda praca rady zakładowej ZPB im. Róży Luksemburg.

Na biurku sekretarza rady ob. Staronia leży niebieski zeszyt interwencji. Tutaj kopiowym ołówkiem wypisane są sprawy, których nie można było zatrzeć od ręki. Jest więc tu sprawa prządki Stefani Chajals, która mimo sprzeciwu obciąża Plucińskiego zatrzymała niepotrzebnie maszynę, jest problem młodocianej i zdolnej pomocniczki Mirosławy Wielogórskiej, która pod wpływem złego otoczenia poważnie opuściła się w pracy i wreszcie nazwiska tkaczek: Bronisławy Szkudlarek, Alicji Szuman, Modrzejewskiej i wielu innych.

Alicja Szuman, Szkudlarek, Modrzejewska, Wojtyńska i Wielogórska to wielki sukces aktyw zakładowego. Tkaczki te bowiem jeszcze we wrześniu nie wyrobiły norm. Na czesze 34 rocznicy Rewolucji Październikowej zobowiązały się podnieść wykonanie baz o 1 proc. a pod koniec października osiągnęły: Alicja Szuman z 79,4 proc., 112,1 proc., Alicja Modrzejewska z 87,6 proc. 110,3 proc., a Bronka Szkudlarek z 83,6 proc. 111,9 proc.

Podobny wzrost zanotowano i u innych robotników.

Indywidualne rozmowy z robotnikami przeprowadzane przez członków rady przynoszą poważne korzyści zarówno załodze jak i fabryce. Wzrasta przeciętna wykonywania baz, podnoszą się zarobki robotników.

Stały kontakt rady zakładowej z załogą pozwala na usunięcie wielu bolączek. Do niedawna np. zdarzały się reklamacje pod adresem biura wypłat. Energiczna interwencja rady, oraz ustanowienie stałych dyżurów rady przy obliczaniu zarobków robotników całkowicie usunęły te niedopatrzania. W podobny sposób zmniejszono poważnie procent absencji robotników, spowodowano wzrost współzawodnictwa zobowiązaniowego, oraz wielowarsztatowości.

Nowa forma pracy rady zakładowej ZPB im. Luksemburg znalazła swój wyraz w osiągnięciach całej załogi. Podczas kiedy w styczniu br.

średnia wykonania norm w tkalni wynosiła 99,5 proc. we wrześniu podniosła się ona do 103 proc.

Stała kontrola i opieka nad robotnikami spowodowały poważny spadek niewykonujących baz akordowych. Na początku roku wynosił on jeszcze 60 proc., we wrześniu obniżył się do 36 proc.

Ala rada zakładowa ZPB im. Luksemburg posiada na swoim koncie także i pewne niedociągnięcia. Nie dość energicznie bije się tu jeszcze o poprawę warunków bytowych załogi. Np. przed kilkunastoma dniami komisja bytowa rady stwierdziła, iż wskutek nieodpowiedzialnego stosunku do swych obowiązków macierzyńskich 19-letniej pomocniczki Wielogórskiej troje jej maleńkich dzieci pozostało stale w domu bez opieki. Zamiast umieścić te dzieci w fabrycznym żłobku tygodniowym, rada do tej pory nie poczyniła żadnych kroków, zadowolając się sporządzeniem protokołu i dołożeniem sprawy ad acta.

Rzecz jest tym bardziej drastyczna, iż jak nas informowano, w żłobku tym są wolne miejsca, niewykorzystane z powodu braku dzieci.

Niewątpliwie rada zakładowa ZPB im. Luksemburg i na tę stronę swej działalności zwróci baczniejszą uwagę. Rada ta, oraz wszystkie inne rady zakładowe, powinny pamiętać o zadaniach jakie przed związkami za wodowymi stawia dziś Partia i nasz Rząd Ludowy. Zadanie te będą mogły wykonać przez jak najciszej powiązanie się z masami, przez właściwe podejście do ich potrzeb i uwag.

Placówki subskrypcyjne rozpoczęły wydawanie obligacji

Placówki subskrypcyjne Narodowej Pożyczki Rozwoju Sił Polskiej przy prezydium rad narodowych przystąpiły do wydawania obligacji Pożyczki tym subskrybentom, którzy spłacili już całkowicie zadeklarowane kwoty subskrypcji.

W celu otrzymania należnych obligacji zainteresowani subskrybenci powinni niezwłocznie zgłosić się do placówki, w której subskrybowali pożyczkę.

Subskrybenci zgłaszający się po odbiór obligacji powinni okazać w placówce wszystkie otrzymane pokwitowania na wpłacone na Pożyczkę kwoty.

Nie ma u nas ludzi zbytecznych Inwalidzi zdobywają zawód dzięki wydatnej pomocy państwa

Ponad 380 tys. inwalidów, którzy w ustroju kapitalistycznym byłiby ciężarem dla swych rodzin i całego społeczeństwa, w Polsce Ludowej znalazło pracę. W 1951-52 r. przeszkolonych będzie na kursach zawodowych łącznie 20 tys. ciężko poszkodowanych inwalidów. Na ten cel prelimitowano w budżecie państwa ok. 12 milionów zł.

Inwalidzi zatrudniani są wyłącznie w tych zawodach i wykonują jedynie te prace, na które pozwala ich stan zdrowia. Określanie zawodów i typowaniem warsztatów pracy zajmują się specjaliści instruktorzy wydziałów pracy i pomocy społecznej rad narodowych.

„Kursy zawodowe umożliwiają nam rozpoczęcie produktywnych prac” — stwierdza ociemniały inż. Biernacki, który zajmuje obecnie stanowisko kierownika drukarni. W wielu zakładach w stolicy inwalidzi uzyskują duże osiągnięcia w pracy. Np. niewidomy Leonard Łosiak jest przewodnikiem pracy i najlepszym pracownikiem zespołu osiagającego 160 proc. normy przy zawiązaniu mydeł w fabryce „Elida”. Sprawnie wywiązuje się ze swych

obowiązków ociemniały Jerzy Demczuk, obsługujący centralę telefoniczną w Centr. Zarz. Przem. Kambrowego. Patrząc na jego szybko i sprawną pracę, trudno zauważyć jego kalectwo.

Dla Jana Gajewskiego, inwalidy bez obu rąk, pozbawionego jednego oka, trudno było znaleźć pracę. Skierowano go na kurs megafonistów, który skończył z dobrym wynikiem. Dziś, wraz z bezrękim Czesławem Kwiatkowskim, pracuje na dworcu Warszawa-Zachodnia. „Wiele zawdzięczał władzy ludowej — oświadczył Gajewski. — Dzięki niej znalazłem pracę, stałem się pełnowartościowym członkiem społeczeństwa”.

Systematycznie organizowane są w Warszawie nowe kursy dla ciężko poszkodowanych inwalidów. Ostatnio rozpoczął się czwarty z kolei kurs obsługi central telefonicznych oraz kurs megafonistów. Na kursie dla szczerkaczy zdobywają zawód inwalidzi spoza Warszawy, którym kalectwo uniemożliwia dojazd do miejsca pracy. Będą oni wykonywać swą pracę w domu na zamówienia spółdzielni.

NA MOIM EKRANIE

Grunt to punktualność!

— Nie wystarczy punktualnie przychodzić do pracy — mówi kolega Skowronek. — Punktualność powinna wszędzie obowiązywać. Najwyższy czas skończyć ze spóźnianiem na zebrania, konferencje i narady!

— Trzeba nauczyć się punktualnie przychodzić do teatru, do kina, na próby do świetlicy — dodał referent kulturalny.

— Czas skończyć ze spóźnianiem się na randki — dorzucił Kazio, parząc z wyrzutem na sekretarkę z personalnego.

Krótko mówiąc — wszyscy byli zgodni co do tego, że punktualność powinna obowiązywać wszędzie. Dyrektor Gadulski zakończył tę przygodkową dyskusję postanowieniem zwołania specjalnego zebrania wszystkich pracowników, poświęconego zagadnieniu punktualności.

I rzeczywiście w najbliższą sobotę zebranie się odbyło. Trzeba powiedzieć, że wszyscy przyszli punktualnie. A panna Zosia sekretarka dyrektora, która zwykle spóźniała się o dobre pół godziny, tym razem przyszła o 10 minut za wcześnie.

— Proszę zebrań! Punktualność to ważna rzecz! — zagaił dyrektor. Kierownik Orzeszek tłumaczył zebranym, że dziś każda minuta jest droga, że nie możemy sobie pozwolić na marnotrawstwo czasu. Ze wobec tego punktualność jest obowiązkiem każdego.

Przemawiało jeszcze parę osób, potem była dyskusja, ktoś ze spóźniających złożył samokrytykę...

Wreszcie głos zabrał ponownie dyrektor Gadulski. Mówił długo, pięknie, kwieciste.

— Bo widzicie, koledzy, spóźniając się na przykład na konferencje, zmuszamy innych do czekania. Obliczcie ile to roboczo godzin marnuje się. Szanujcie czas innych.

W tym miejscu na sali rozległy się oklaski.

— Koledzy! — ciągnął dalej dyrektor. — Teraz niestety muszę już opuścić to nasze doniosłe zebranie. O 18-ej mam bowiem ważną konferencję w centralnym zarządzie. Rozumiecie, nie mogę się spóźnić.

Wszyscy odruchowo spojrzeli na wiszący na ścianie duży zegar. Była 18,45.

(na)

Dostarczył zarazone włókien zboże Kulak — sabotażysta skierowany do obozu pracy przymusowej

— Już ja im pokażę, sprzedam pszenicę, ale udławia się nią... — pomrukiwał kulak Dębiński, wioząc ziarno na punkt skupu.

Stanisława Dębińskiego, posiada, cza 19 ha ziemi i znano dobrze we wsii Łyżki, powiatu łęczyckiego i wiedziano, że Dębiński, to skapiec i wróg Polski Ludowej. Zawsze uchylał się do wypełniania obowiązków, jakie na niego nakładano.

I nagle ten sam Dębiński przywiózł na punkt 1.050 kg. pszenicy, a więc taką ilość, jaką miał dostar-

chałwa z orzeszków nadziewane herbatniki skórki pomarańczowe w czekoladzie pomadki orzechowe Nowe gatunki smakołyków produkują nasze fabryki cukiernicze

Produkcja fabryk cukrów i czekolady wzrosła w bieżącym roku prawie o 40 proc. w porównaniu z rokiem ubiegłym. Do tak znacznego wzrostu produkcji przyczyniła się m. in. rozbudowa i mechanizacja wielu zakładów.

W fabryce „Goplana” w Poznaniu zainstalowano nowe automaty do pakowania wyrobów cukierniczych. Pozwoliło to zwiększyć produkcję o blisko 20 proc. Zmodernizowano również fabrykę „Wawel” w Krakowie,

Wyniki konkursu Polskiego Radia i OZK w Łodzi

Dnia 15-go b. m. upłynął termin nadsyłania rozwiązań konkursu „Czy znasz te filmy radzieckie?”, zorganizowanego przez Okręgowy Zarząd Kin i Polskie Radio w ramach „Miesiąca pogłębienia przyjaźni polsko-radzieckiej”.

Nadane w audycji konkursowej propagandy filmów względnie książek, w których nakreślone filmy pochodzą z następujących utworów: 1. „Pieśń Tajgi”, 2. „Daleko od Moskwy”, 3. „O 6-tej wieczorem po wojnie”, 4. „Konstanty Zaslunow”, 5. „Dzieci kpt. Granta”, 6. „Upadek Berlina”, 7. „Spotkanie nad Łabą”, 8. „Antoni Iwanowicz gniewa się”, 9. „Kawaler Złotej Gwiazdy”.

Karnety kinowe wylosowali: Longina Dudzińska, ul. Jaracza 38, Ryszard Nowacki, ul. Napiórkowskiego 117, Jadwiga Juszczyńska, ul. Lipowa 78, Jerzy Łuczak, ul. Poprzeczna 3a, Anna Księżycka, ul. Nowotki 41, Sławomira Wołoszczyk, ul. Abramowskiego 20, Zofia Rembowska, ul. Mazowiecka 12, Danuta Kętrzyńska, ul. Narutowicza 45, Lidia Pawłowska, Karolewska 14, Krystyna Kacela, Gdańska 97.

Po odbiór karnetów należy się zgłaszać do Okręgowego Zarządu Kin, ul. Traugutta 8, codziennie od 14-ej do 16-ej do dnia 1 grudnia.

(na)

Komitet domowy nie kupują trutek na szczyry ale pomagają w akcji

Szanowna Redakcjo! Szeroko propaguje się akcję odszczurzenia miasta — pisze w swym liście ob. H.K. — M. in. apeluje się do komitetów domowych, aby wzięły czynny udział w walce z tym szkodnikiem. Akcja słuszna, ale kto ma kupić trutek? Jak zauważyłem, komitety domowe czekają, aż kupi ją gospodarz (mówię o domach prywatnych) a gospodarze twierdzą, że to nie ich sprawa...

Sprawa poruszona przez ob. H.K. interesuje zapewne większość Czytelników. Jak nas poinformowało Zrzeszenie Właścicieli Prywatnych Nieruchomości w Łodzi, w domach będących pod administracją prywatnych właścicieli, trutek kupuje gospodarz lub administrator, z tym, że rachunek dolicza się do wydatków, pokrywanych z funduszu świadczeń rzeczowych.

Jeśli chodzi o domy administrowane przez Zarząd Nieruchomości Miejskich, kupnem trutki i jej wyłożeniem zajmie się administrator. Trzeba dodać, że trutka będzie tu wyłożona tylko w miejscach publicznych tj. na podwórkach, korytarzach itd.

O ile w domu takim znajdują się sklepy, zakłady wytwórcze itp. to kierownictwo ich jest obowiązane zakupić trutek i wyłożyć ją we własnym zakresie.

Niemniej tak w domach prywatnych jak i administrowanych przez ZN w akcji odszczurzenia winny wziąć czynny udział komitety domowe. (j).

Ponad 100 pięściarzy na ringu moskiewskim

Kto zdobył zaszczytne tytuły mistrzów

W Moskwie zakończyły się mistrzostwa bokserskie stolicy ZSRR, w których startowało około 100 zawodników.

W marszach jesiennych wzięły udział 28.554 osoby

Łódzki Komitet Kultury Fizycznej podsumował już dane z poszczególnych zgrupowań sportowych, dotyczące ich udziału w marszach jesiennych.

Na terenie Łodzi uczestniczyło w tej imprezie ogółem 28.554 osoby, w tym 12.354 kobiety. Marsze ukończyło 27.749 osób, w tym 12.029 kobiet. Normy na odznakę SPO zdobyło 27.698 osób, w tym 12.005 kobiet.

Udział poszczególnych zgrupowań sportowych na terenie Łodzi i innych organizacji przedstawia się następująco (na pierwszym miejscu liczby oznaczające limit, na drugim — rzeczywisty udział):

Budowlani	376	—	525
Kolejarz	150	—	336
Ognio	1.980	—	1.260
Spójnia	790	—	779
Stal	620	—	2.069
Unia	1.240	—	501
Włókniarz	2.650	—	4.872
Gluchoniemi	0	—	80
AZS	1.800	—	2.596
DOSZ	800	—	9.202
Wydz. Ośw.	14.900	—	6.363

Anglicy i Waliiczcy zmierzyli się z piłkarzami Irlandii

W Birmingham zmierzyli się ostatnio reprezentacje piłkarskie Anglii i Irlandii. Spotkanie to zakończyło się zwycięstwem piłkarzy angielskich w stosunku 2:0.

W Glasgow natomiast grały reprezentacje Walii północnej i Irlandii. Irlandczycy przegrali również i ten mecz w stosunku 0:1.

Drużyna CCA

wodników. Mistrzowskie tytuły w kolejności wag zdobyli:

Stiepanow (Skrzydła Sowietów), Tankianow (Skrzydła Sowietów), Garuzow (Dynamo), Wastanow (Skrzydła Sowietów), Musinow (Nauka), Mulin (Nauka), Isajew (Rezerwy Pracy), Tiszin (Skrzydła Sowietów), Piwow (Rezerwy Pracy) i Maczolski (Spartak).

W walkach finałowych najciekawsze spotkanie rozegrali w wadze półciężkiej Piwow (Rezerwy Pracy) i 19-letni Stapow (Skrzydła Sowietów). Zwyciężył bardziej rutynowany Piwow.

Mecz bokserski Finlandia—Austria wygrali gospodarze

Międzynarodowy mecz bokserski Finlandia — Austria, który odbył się w Helsinkach, przyniósł zwycięstwo Finom w stosunku 12:8.

Każdy wczasowicz może się uczyć jazdy na nartach

W Zwardoniu odbyło się niedawno II plenarne zebranie Komisji Turystyki Narciarskiej, w którym wzięło udział 71 delegatów z wszystkich województw.

Wśród poruszonych zagadnień wymienić należy szkolenie kadr instruktorów i przodowników narciarskich, a także sprawę zaopatrzenia świata pracy w sprzęt narciarski przez zastosowanie sprzedaży na raty, organizacji szkolenia narciarskiego w niedziele i święta na terenach podmiejskich itp.

Przewiduje się m. in. utworzenie ośrodków szkolenia narciarskiego w Karpaczu, Zakopanem, Szklarskiej Porębie, Szczyrku i Krywnicy, gdzie członkowie organizacji masowych będą mogli brać udział w kursach dla początkujących i zaawansowanych narciarzy.

Pływacy przed Pucharem Miast

Łódź została w tyle

podczas gdy inne okręgi posunęły się daleko naprzód

Trener E. Majchrzak nie tai swego rozgoryczenia...

Niewiele już czasu zostało do rozpoczęcia wielkiej batalii w pływactwie — do Pucharu Miast. Mniej więcej za dwa tygodnie, bo już 2 grudnia, reprezentacje poszczególnych miast stoczą pierwsze boje.

W walkach tych weźmie również udział reprezentacja pływacka Łodzi, która w swej grupie ma za przeciwników Warszawę i Wrocław. Jest to więc bez przesady najsilniejsza chyba ze wszystkich grup.

Jak się lodzianie do tych bojów przygotowali? — oto pytanie, na które szukaliśmy odpowiedzi w rozmowie z trenerem łódzkich pływaków, Eugeniuszem Majchrzakiem.

— Nasze pierwsze spotkanie stożymy w Łodzi z reprezentacją Wrocławia. Zapewne dojdzie w nim do szeregu emocjonujących pojedynków, jak Jaskiewicz z Bonieckim w stylu grzbietowym, w klasycznym Petrusze-

wicza z Dobrowolskim i Gorzkowskim, a w konkurencjach kobiecych w klasycznym Ronczewskiej i Stopkówny z Proniewiczówną i Malinowską czy też w dowolnym między Bemówną a Sobczakówną i Ciemniowską.

— Przypuszczalnie Łódź będzie chciała wyjść z tego spotkania zwycięsko? ...

— Ze będzie chciała, tego możemy być pewni, ale... czy wyjdzie?

— Jakto, czyżby pływactwo łódzkie nie czuło się na siłach? ...

— Bądźmy szczerzy: tak jest, obniżyliśmy swe loty bardzo poważnie i dzisiaj nasze zwycięstwo nad Wrocławem wydaje się bardzo, bardzo problematycznym. Raczej należy się liczyć z porażką...

— Ale jak się to mogło stać? Przecież zwolennicy pływactwa w Łodzi jeszcze pamiętają jej triumf w pamiętej walce ze Śląskiem...

— W tym właśnie leży przyczyna obecnego stanu rzeczy. Działacze pływacy w Łodzi spoczęli na laurach, zachyliwszy się tamtym sukcesem. Tymczasem nasze ówczesne zwycięstwo obudziło inne okręgi i w rezultacie tego one zrobiły dziesięć kroków naprzód, a my zaledwie jeden.

— Czyżbyśmy nie mieli warunków ku temu, żeby je dogonić i... przegonić?

— Obecnie jest to absolutnie niemożliwe. Takich warunków nie mamy i wcale się na to nie zanosimy. W najbliższej przyszłości być. Bo proszę zważyć: bytomskie Ognio trenuje np. 18 godzin tygodniowo, podczas gdy łódzki Włókniarz „aż”... 3 godziny, nie mówiąc już o Ognio, które ma dla siebie 2 i pół godziny, AZS — półtora a Unia — godzinę. Jak więc możemy rywalizować ze Śląskiem? ... Nasze obecne treningi, to po prostu tylko kąpiel.

— To niedobrze...

— Jak je można inaczej nazwać, skoro w ciągu pół godziny prowadzi się trening 40 zawodników? Znaczący to, że jednemu nie można poświęcić nawet minuty! Jak więc można myśleć o kontrolowaniu czasu, regulowaniu międzyczasów, sprawdzaniu nawrotów itd.? A szkoda, bo przy dobrej opiece i w dobrych warunkach moglibyśmy wychować kilku olimpijczyków, jak chociażby Bonieckiego, Dobrowolskiego czy Proniewiczównę i kilku innych, którzy depczą im po piętach. Ale cóż, ani sekcje o to się

nie troszczą, ani wyższe władze sportowe.

— A więc Łódź grozi poważne niebezpieczeństwo? ...

— Tak jest. Jedyną pociechą w tej sytuacji jest tylko to, że robota posunęła się wszędy. Mamy doskonały materiał, ale tylko materiał. Z tymi dziewczętami i chłopcami w tej chwili na wyniki nie ma co liczyć. Trzeba by dopiero przejść na pracę wyczynową. No, ale na to jak powiedziałem, nie ma na razie warunków. Jeśli ich nie będzie w krótkim czasie, możemy na pływactwie łódzkim „postawić krzyżyk”. Znowu będziemy się wleki w ogonie, jak kiedyś. Chyba, że się nasi działacze obudzą i zrozumieją całą groźną sytuację. Oby to się wreszcie stało! ... (kl)

Drużyna CCA mistrzem Rumunii w piłce nożnej

W Rumunii zakończyły się już mistrzostwa piłkarskie I ligi. Tytuł mistrza na rok 1951 przypadł drużynie CCA, która w 22 grach zdobyła 32 punkty. Wicemistrzostwo zapewniła sobie drużyna bukareszteńskiego Dynamo. O kolejności miejsc zdecydował stosunek bramek.

Już wkrótce Letnia Spartakiada wejdzie na ekrany

Pierwsza w dziejach naszego sportu Letnia Spartakiada została sfilmowana przez specjalne brygady FP. W najbliższym czasie ujrzymy ją na ekranach w postaci krótkometrażówki, która będzie się ukazywała jako dodatek do filmów fabularnych we wszystkich miastach wojewódzkich.

Dyrekcja Okręgowa Państwowej Komunikacji Samochodowej, Łódź, ul. Wigury nr 7, podaje do ogólnej wiadomości, że stosownie do uchwały Rady Państwa i Rady Ministrów z dnia 14. 12. 1950 r., wszelkie zażalenia i odwołania są załatwiane w każdy poniedziałek w godzinach od 10 do 12 i od 16 do 18 przez dyrektora lub jego zastępcę. Jeśli w poniedziałek przypada dzień wolny od pracy, dniem przyjęć jest najbliższy dzień powszedni tygodnia. 775

Pracownicy poszukiwani
Techników, wykończalniaków, laborantów włókienniczych, dzielników raszlowych, ewentualnie mężczyzn do nauki, tkaczy tytułowych i koronkowych, snowackich, robotników gospodarczych zatrudniających Fabryki Firank i Koronek im. Hanny Sawickiej, Łódź, Piotrkowska 177. Zgłoszenia przyjmuje wydział personalny. 803

Lekkoatletyka w CSR pnie się coraz wyżej

Umasowienie sportu prowadzi do dobrych wyników

Tegoroczny sezon przyniósł lekkoatletom czechosłowackim szereg wspaniałych sukcesów, świadczących o stałym wzroście poziomu tej gałęzi sportu w CSR.

Wśród 159 rekordów krajowych (seniorów i juniorów), poprawionych w bieżącym sezonie, większość ustanowili lekkoatleci, szczególnie w konkurencjach juniorów.

TEATRY

- Nowy — „Horsztyński”, 12.
- Wojska Polskiego — „Zemsta”, 15.30
- Powszechny — „Ożenek z posagiem”, 15.30 i 19.
- Maly — „Papsy”, 19.30
- Muzyczny — „Czardaszka”, 19.15
- Pinokio — „Przygoda Misia Łazgi”, 12
- „Gulliver w krainie liliputów”, 17.
- Arlekin — „Złota rybka, 15 i 17.

KINA

- BAJKA — Samotny żagiel — 16, 18, 20
- BALTYK — Chiński cyrk — 14.30, 16.30, 18.30, 20.30
- GDYNIA — Program naukowo-oświatowy Nr 40, godz. 17, 18, 19, 20, 21. Program dla najmłodszych: 11, 12, 13, 14, 15, 16
- MŁODA GWARDIA (dla młodzieży) — Dzieci ulicy — 14, 16, 18, 20
- MUZA — Wędrowni czarodzieje — 16, 18, 20
- POLONIA — Kawaler Złotej Gwiazdy — 13.30, 16, 18.30, 21
- PRZEŁOŻNI — Swiniarka i pastuch — 16, 18, 20
- REKORD — Na odsiecz Carycyna — 15.30, 18, 20
- ROBOCIK — Chłopak z naszego miasta — 15, 17, 19
- ROMA — Płomienie — 16, 18, 20
- SOŁUSZ (Nowe Złotno) — Bitwa Stalingradzka — II seria — 16, 18, 20
- STYLOWY — Małżeństwo Katarzyny — 16, 18, 20
- SWIT — Zwycięzca przestworzy — 16, 18, 20
- TATRY — Słub z przeszkodami — 16, 18, 20
- WISLA — Baka o rybaku i rybce — 14, 16, 18, 20
- WŁOKNIARZ — nieczynne
- WOLNOŚĆ — Błękitne mięcie — 13.30, 16, 18.15, 20.30
- ZACHĘTA — Cyrk — 16, 18, 20.

Na czoło wyników lekkoatletycznych wysuwają się trzy rekordy świata, ustanowione przez fenomenalnego długodystansowca naszych czasów, kpt. Emila Zatopka, w biegach na 20 km, w biegu godzinnym i na 15 mil angielskich oraz wynik Skobi, który wyrównał istniejący już 19 lat rekord CSR w pchnięciu kulą — 16,20 m.

O wzroście poziomu i umasowienia lekkoatletyki czechosłowackiej świadczą także następujące liczby:

w bieżącym sezonie 26 zawodników przebiegło 100 m w czasie poniżej 11,1 sek., 18 zawodników uzyskało na 200 m czas poniżej 23 sek., 42 lekkoatletów przebiegło 800 m w czasie niższym niż 2 min., 25 zawodników dystans 1.500 m pokryło w czasie lepszym niż 4:05 min., 16 biegaczy zeszło poniżej 15:30 na dystansie 5 000 m, a 20 długodystansowców po-

niżej 34 min. w biegu na 10.000 m. W biegu na 400 m ppł. 29 zawodników uzyskało wyniki poniżej 16 sek.

W skoku wzwyż 33 skoczków przeszło wysokość 180 cm, a w skoku o tyczce 24 zawodników przekroczyło 350 cm.

W kulę 43 miotaczy rzuciło ponad 13 m, a 30-stu w rzucie młotem powyżej 40 m.

W konkurencji kobiet 32 zawodniczki przebiegły 100 m w czasie poniżej 13,5 sek., 28 zawodniczek uzyskało na 800 m czas lepszy niż 2:50 min., a w skoku wzwyż 25 kobiet przeszło wysokość 140 cm.

Wśród juniorów, którzy pobili w tym roku 104 rekordy krajowe, na wyróżnienie zasługują wyniki: Lansky'ego w skoku wzwyż — 197 cm i Kreicara w skoku o tyczce — 383 cm.

SELENE 384.000 Fantastyczna powieść rysunkowa

Co tymczasem dzieje się na Ziemi, trudno opisać. Wiedziانو już, że rakietą wylądowała na Księżycu. Dwa największe teleskopy świata twierdziły, że dostrzegły ją zaraz po księżycowym wschodzie Słońca, gdy długie cienie najwyraźniej rzeźbią powierzchnię Księżycza. Nie wszyscy wierzyli.

W kilka godzin po tej wiadomości wybuchła druga sensacja: Księżyc się odezwał, świadkowie żyją, proszą o zawiadomienie rodzin. Sygnał przyjęło kilka stacji ziemskich, wątpliwości nie ma. Ludzkość ogarnia szal jeszcze większy niż kilka dni temu.

Ale gdy w tramwaju pasażerowie komentują tę wiadomość, Koltuńska zwraca się do sąsiadki:

— E moja pani, skąd wiadomo, że to radio z Księżycza? Może kto nadał dla kawału, to wygląda na Felka, tego elektrymontera, co to ze Stefką...

W Warszawie Piotruś zrobił rakiety z krzesel i jedzie na Księżyc. W Bułgarii do chaty Spasa i Wenety Todorowów przyjechał fotoreporter z Sofii. Na Dalekim Wschodzie brat Sergiusza mówi do kolegi: „Poleciał, to i wrócił”. A w Symferopolu doktorowa tuczy gęs na powitany obiad.